

Úti beszámoló – „Fluids in the Earth” rövidkurzus, Nápoly

Lovász Anikó vagyok, ELTE Geológus MSc végzős hallgató. Kutatásom tárgya két ismeretlen genetikájú albániai rézérc dúsulás, célom pedig ezek keletkezési körülményeinek tisztázása, a telepek modern teleptani genetikai modellben való elhelyezése. Mindebben kardinális jelentőségű az ércesedés fluidum zárványainak vizsgálata, az eredmények pontos értelmezése.

A 2017. november 6. és 11. között részt vettem Nápolyban a *Fluids in the Earth* című rövidkurzuson, az ELTE Tehetséggondozási Tanács támogatásával. A kurzust tizedik alkalommal és feltehetően utoljára szervezték meg idén, ahol diákoknak ingyenes volt a részvétel. A helyszín a Vezúv lábánál fekvő, a világ legelső nyilvános, nem vallásos egyeteme, a II. Frigyes Egyetem (Università degli Studi di Napoli Federico II) volt. Témája a fluidum- és olvadékszárványok vizsgálata volt, az alapoktól a műszeres vizsgálatokon át az adatok értelmezéséig. E tudományterület kiemelkedő alakjaitól, úgymint L. V. Danyushevsky (Tasmaniai Egyetem, Hobart, Ausztrália), B. De Vivo (II. Federico Egyetem, Nápoly, Olaszország) és J. D. Webster (Amerikai Természettudományi Múzeum, New York, Egyesült Államok) volt lehetőségünk tanulni. L. V. Danyushevsky kezdte a rövidkurzust a fázisegyensúly és termodinamika témaköreivel, majd bevezető órát tartott a fluidum zárvány és olvadék zárvány vizsgálatokról. Bemutatta, hogy olvadékszárványok használatával hogyan határozható meg például a komatiit közet összetétele, valamint a Vezúv olvadék zárvány vizsgálatainak eredményeit. J. D. Webstertől olvadék-fluidum rendszerek termodinamikájáról és fizikájáról, valamint neutrális és savanyú kőzetek olvadékszárvány vizsgálatairól tanultunk. B. De Vivo a Vezúv és a Camp Flegrei mintáinak fluidum és olvadékszárvány tanulmányait ismertette a csoporttal, mintegy felkészítve minket a szombati terepgyakorlatra. A terepgyakorlat úti célja a Vezúv és a Camp Flegrei vulkáni mező volt. Utóbbi Nápolytól és a Vezúvtól északnyugatra, a Pozzuoli-öböl körül és a Flegrei-félszigeten található. Különböző vulkáni kúpok (összesen 27), kráterek és kalderák alkotják. A Vezúv talán Földünk egyik legveszélyesebb vulkánjaként tartható számon, hiszen Nápoly és agglomerációja közvetlenül a közelébe épült, így egy jövőbeli kitörés több, mint 3 millió emberi életet veszélyeztet (legutóbbi kitörése 1944-ben volt). A vulkánkitörések predikciója kapcsán is jelentős szerepet tölt be az olvadék és a fluidum zárványok vizsgálata.

Az általános előadások és az esettanulmányok újszerű megvilágításba helyezték előttem a tudományterület egyes szegmenseit, sokat tanultam az egy hét alatt, ezért úgy gondolom, hogy a rövidkurzus jelentős mértékben hozzájárult a kutatásom előrelendítéséhez.

Nápoly és a várost veszélyeztető vulkán

Budapest, 2017. november 15.

Lovász Anikó